

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobce: **Truhlářství ZdeNo, s.r.o.**, se sídlem Čs. armády 1979, Kladno, zastoupený Mgr. Petrou Hrachy, advokátkou se sídlem Cihlářská 19, Brno, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Jihomoravský kraj**, se sídlem náměstí Svobody 4, Brno, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu,

t a k t o :

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se domáhá ochrany před nezákonným zásahem spočívajícím v provedení místního šetření v provozovně žalobce dne 31. 3. 2015 (protokol č.j. 1516314/15/3020-60563-700283).

I. Podstata věci a shrnutí argumentace účastníků řízení

Žalovaný provedl místní šetření po předchozí telefonické domluvě s jednatelekou žalobce, s níž si sjednal termín místního šetření, aniž by ovšem kontaktoval zástupce žalobce – společnost HELLAND, s.r.o.

Žalobce namítá, že společnost HELLAND, s.r.o. zastupuje žalobce na základě neomezené plné moci ze dne 23. 11. 2012 v plném rozsahu před finančním úřadem a vede žalobci účetnictví. O neinformování svého zástupce žalobce netušil. Žalobce namítá, že předmětné místní šetření nelze podřadit pod kategorii tzv. přepadovek, neboť konání místního šetření i jeho termín si správce daně sjednal dopředu s jednatelekou žalobce. Proto měl správce daně informovat o konání místního šetření i zástupce žalobce. V rámci místního šetření byl dokonce proveden výslech jednatelky. Žalobce uvádí, že žalovaný tak chtěl a zamýšlel dopředu přítomnost žalobce u místního šetření, stejně jako zamýšlel výslech jednatelky, neboť to plyne právě z toho, že si místní šetření s jednatelekou žalobce sjednával dopředu. Neinformováním zástupce žalobce žalovaný nezákonně vyloučil přítomnost zástupce u místního šetření a výslechu jednatelky.

Podle žalobce zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“), neumožňuje správci daně volbu, zda k úkonu zástupce přizve či nikoli. Pokud má daňový subjekt zástupce, správce daně má povinnost se zástupcem jednat a není oprávněn krátit právo daňového subjektu být u jednotlivých úkonů správcem daně zastoupen. Nemá tedy volbu, zda zástupce daňového subjektu k úkonu přizve či nikoli. O tom, že se nejednalo o úkon, který nesnese odkladu z důvodu nebezpečí prodlení, svědčí podle žalobce to, že o provedení místního šetření byl žalobce dopředu informován. Navíc se jednalo o úkon s přímým dopadem na následnou daňovou kontrolu, neboť tento úkon měl souvislost s rozhodnutím o místní příslušnosti správce daně k provedení daňové kontroly.

Žalobce navrhuje, aby soud určil, že místní šetření žalovaného konané dne 31. 3. 2015 v 9. 00 hodin v provozovně žalobce v Prosiměřicích 223 bylo nezákonným zásahem.

Žalovaný považuje žalobu za nedůvodnou s tím, že základním znakem místního šetření není účast daňového subjektu a tudíž ani jeho zástupce. Místní šetření má správce daně právo provést i bez součinnosti s daňovým subjektem a má právo vstupovat na pozemky a do každé provozní budovy, má přístup k záznamům a jiným informacím. Důvodem místního šetření u žalobce byla snaha zjistit, zda jsou prostory na adrese zapsaného sídla soustavně využívány k uskutečňování ekonomické činnosti a ověření skutečného sídla. Obsah protokolu o místním šetření se musí, pokud jde o vyhledávané důkazní prostředky, omezit na popis zjištění z místního šetření, a nemůže zachycovat hodnotící úvahy o tomto důkazním prostředku ve vztahu ke skutkovým zjištěním. Tento postup správce daně bezezbytku dodržel. V provedení místního šetření bez předchozího upozornění zástupce žalobce a za účasti statutárního orgánu

žalobce nespátřuje žalovaný žádnou nesprávnost. Z povinnosti správce daně ve smyslu § 25 odst. 2 daňového řádu lze podle žalovaného též dovodit, že předchozí informování zástupce daňového subjektu o konání místního šetření není zákonem striktně vyžadováno. Proto nemůže být neúčast zástupce daňového subjektu při místním šetření podstatným důvodem, pro který by mělo být místní šetření prohlášeno za nezákonné. Posouzení, zda provedení místního šetření, k jehož předmětu jednání zástupce daňového subjektu *a priori* nemohl nic podstatného sdělit, sneslo odkladu či nikoli, bylo provedeno podle správního uvážení správce daně s ohledem na související okolnosti. Žalovaný dále poukazuje na to, že jednatelka žalobce nebyla a nemohla být, již s ohledem na to, že se jednalo o statutární orgán daňového subjektu, vyslechnuta jako svědek.

Taktéž žalovaný setrval na svém procesním stanovisku po celou dobu řízení před soudem a z výše uvedených důvodů navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

II. Posouzení věci

Zdejší soud nejprve posuzoval, zda je v této věci splněna podmínka aktivní a pasivní legitimace a zda byla dodržena lhůta pro podání žaloby.

Podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

Podle § 83 s.ř.s. je žalovaným správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah; jde-li o zásah ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru, který není správním orgánem, anebo příslušníka takového sboru, je žalovaným správní orgán, který takový sbor řídí nebo jemuž je takový sbor podřízen, a u obecní policie obec.

Podle § 84 odst. 1 s.ř.s. musí být žaloba podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo.

Podle § 85 s.ř.s. je žaloba nepřipustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.

Aktivní legitimace v řízení o žalobě ve smyslu § 82 s.ř.s. svědčí každému, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech zásahem správního orgánu. Určující skutečností pro vyslovení závěru o existenci aktivní legitimace na straně žalobce je tedy tvrzení přímého zkrácení na právech zásahem správního orgánu, nikoli skutečnost, že k přímému zásahu do práv žalobce skutečně došlo (to již je otázkou pro posouzení žaloby ve věci samé). Přímé zkrácení na svých právech konkretizovaným

postupem žalovaného – konáním místního šetření bez vyrozumění zástupce žalobce - je ze strany žalobce tvrzeno a je jím argumentováno. Tato podmínka řízení je tedy splněna.

Pokud jde o legitimaci pasivní, žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah. Tu je nepochybně správním orgánem žalovaný; jeho identifikace není spornou; spornou není ani skutečnost, že jde o správní orgán. I tato podmínka řízení je tedy splněna.

V důsledku novelizace soudního řádu správního provedené zákonem č. 303/2011 Sb. již není dána podmínka trvání zásahu. Určení povahy zásahu, tj. zda se jedná o zásah jednorázový, opakující se či trvajících, má dopad na stanovení počátku běhu lhůty k podání žaloby (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2013, č. j. 8 Aps 8/2012 – 28, či 1 As 151/2014). V případě zásahu trvajících povahy se uplatní pravidlo, které Nejvyšší správní soud dovodil v rozsudku ze dne 26. 6. 2013, č. j. 6 Aps 1/2013 – 51, že lhůta pro podání žaloby na ochranu před zásahem správního orgánu podle § 84 odst. 1 s. ř. s. nemůže uplynout, dokud tento zásah trvá. Zároveň je nutné před podáním žaloby vyčerpat jiné právní prostředky ochrany; typicky brojí-li tímto typem žaloby proti probíhající daňové kontrole (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2013, č.j. 9 Aps 4/2013-25, č. 2956/2014 Sb. NSS). Daný závěr plně respektuje subsidiaritu správního soudnictví, jelikož dává prostor k tomu, aby případná nezákonnost trvajících zásahu mohla být nejprve odstraněna vlastními mechanismy veřejné správy a až v případě jejich selhání ve správním soudnictví.

Podle Nejvyššího správního soudu „...za situace, kdy existuje v dispozici daňového subjektu možnost podat opravný prostředek, na jehož základě může být operativně zjednána náprava, nelze daňovému subjektu ve využití takového způsobu procesní obrany bránit. Bylo-li by i v takovém případě trváno na obecném pravidlu pro počátek běhu subjektivní lhůty, mohl by se daňový subjekt pouze proto, že se snažil situaci řešit prostředkem, jenž mu skýtá právní řád, ocitnout v situaci, že by mu již uplynula lhůta pro podání zásahové žaloby. Tento závěr by znamenal popření obecné zásady subsidiarity soudního přezkumu a s ní souvisejícího principu minimalizace zásahů soudů do správního (daňového) řízení, kterými je ovládáno správní soudnictví (§ 5 s. ř. s.) a které umožňují, aby případná nezákonnost mohla být nejprve odstraněna vlastními mechanismy veřejné správy a až v případě jejich selhání ve správním soudnictví. Byl-li tedy v průběhu postupu k odstranění pochybností nebo daňové kontroly podán opravný prostředek (stížnost) proti zásahu, jenž považuje daňový subjekt za nezákonný, přičemž tento opravný prostředek je způsobilý sjednat nápravu, nutno za skutečnost určující počátek lhůty k podání zásahové žaloby považovat až vědomost daňového subjektu o vyřízení tohoto opravného prostředku; samozřejmě pouze pro případ, že jeho užití nevedlo k ochraně či nápravě vadného stavu. Lze tak uzavřít, že v případě, je-li před podáním žaloby uplatněn opravný prostředek, lze aplikovat závěry vyslovené rozšířeným senátem v usnesení ze dne 31. 8. 2005, č. j. 2 Afs 144/2004 – 110.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č.j. 2 Aps 8/2013 - 46).

V daném případě je časový okamžik tvrzeného nezákonného zásahu určen žalobním tvrzením, a to dnem 31. 3. 2015, kdy se konalo žalobou napadané místní šetření. Proti postupu správce daně, spočívajícím v tom, že o konání místního šetření nebyl vyrozuměn i zástupce žalobce, kterou správce daně prošetřil s tím, že stížnost shledal přípustnou, avšak nedůvodnou. Proti způsobu vyřízení stížnosti pak podal žalobce žádost o prošetření k Odvolacímu finančnímu ředitelství. Vyrozumění o prošetření způsobu vyřízení stížnosti bylo žalobci doručeno dne 21. 7. 2015, přičemž z odůvodnění vyrozumění vyplynulo, že Odvolací finanční ředitelství potvrdilo jako správný závěr správce daně jak o přípustnosti stížnosti, tak o její nedůvodnosti.

Žaloba tedy byla podána ve lhůtě dvou měsíců od okamžiku, kdy se žalobce dozvěděl, jak byla vyřízena žádost o prošetření způsobu vyřízení stížnosti (§ 261 daňového řádu). Zdejší soud je toho názoru, že stížnost proti způsobu provedení místního šetření správcem daně v daném případě splňuje podmínky ve smyslu výše citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2014, č.j. 2 Aps 8/2013 - 46, neboť podle § 261 odst. 5 daňového řádu, byla-li stížnost shledána důvodnou nebo částečně důvodnou, učiní správce daně bezodkladně nezbytná opatření k nápravě. O výsledku šetření a opatřeních přijatých k nápravě se učiní úřední záznam a správce daně o tomto výsledku bezodkladně vyrozumí stěžovatele. Z citovaného ustanovení podle soudu vyplývá, že takový postup správce daně (opatření k nápravě) nelze hypoteticky v návaznosti na konkrétní skutkové okolnosti vyloučit ani v případě místního šetření konaného bez vyrozumění zástupce daňového subjektu.

Žaloba je tedy přípustná a byla podána včas.

Judikatura správních soudů dovodila, že ochrana podle § 82 a násl. s. ř. s. je důvodná tehdy, jsou-li zároveň splněny následující podmínky: Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). K pojmu „zásah“ Nejvyšší správní soud již dříve uvedl, že „definici zásahu zákon neobsahuje, zásah vymezuje velmi obecně a široce. Přesná definice ani není možná, protože pod pojem zásahu spadá velké množství faktických činností správních orgánů, ke kterým jsou různými zákony oprávněny. Jde o úkony neformální, pro které mohou a nemusí být stanovena pravidla, např. faktické pokyny (typicky v dopravě), bezprostřední zásahy (při ohrožení, při demonstraci, příkazy ke zjednání nápravy), zajišťovací úkony atd.; tedy obecně úkony, které nejsou činěny formou rozhodnutí, ale přesto jsou závazné pro osoby, vůči nimž směřují, a ty jsou povinny na jejich základě něco konat, nějaké činnosti se zdržet nebo nějaké jednání strpět, a to na základě jak písemného, tak i faktického (ústního či jinak vyjádřeného) pokynu či příkazu. Kromě neformálnosti samotného zásahu je neformální i donucení v případě nerespektování pokynu či příkazu.“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 Aps 3/2004 – 42, publ. pod č. 720/2005 Sb. NSS).

Obecně platí, že prostřednictvím žaloby na ochranu před nezákonným zásahem (§ 82 a násl. s.ř.s.) nelze podrobovat testu zákonnosti jednotlivé procesní úkony

správního orgánu, které zpravidla směřují k vydání rozhodnutí a samy o sobě nepředstavují zásah do práv účastníka řízení. Zároveň však judikatura Nejvyššího správního soudu připouští, že i jednotlivé úkony správce daně, zasahují-li v určité míře do autonomní sféry jednotlivce, mohou představovat nezákonný zásah. Přitom je třeba rozlišovat daňovou kontrolu jako celek, a jednotlivé úkony pracovníků správce daně, prováděné v jejím rámci. Intenzita, jakou pracovníci správce daně zasahují do autonomní sféry jednotlivce, se pak může lišit podle typu prováděných úkonů. Je zřejmé, že např. informační povinnost daňového subjektu je mírou svého dopadu do práv jednotlivce nesrovnatelná s oprávněním pracovníků správce daně vstupovat do provozních budov, dopravních prostředků, či dokonce obydlí daňového subjektu (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2006, č.j. 8 Aps 2/2006-95 či ze dne 29. 11. 2006, č.j. 8 Aps 4/2006 – 98). „*Pouze takové úkony daňové kontroly, které zjevně nesměřují k prokázání či vyvrácení důvodných pochybností, úkony zjevně nepřiměřené nebo úkony prováděné za situace, kdy žádné pochybnosti o skutkovém stavu nepanují, lze proto považovat za nezákonný zásah. Tento zásah spočívá v nezákonné administrativní zátěži, již je vystaven daňový subjekt v případě, že jsou prováděny úkony mimo výše popsany zákonný rámec.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2014, č.j. 6 Afs 46/2014-39).

Proto bylo na základě žalovaným předložené dokumentace nutné posoudit, zda se v případě daňové kontroly v tomto konkrétním případě jednalo o nezákonný zásah, kterým by žalobce mohl být na svých právech zkrácen ve smyslu § 82 s.ř.s.

Z dokumentace zaslané soudu žalovaným vyplynulo, že zástupce žalobce společnost HELLAND, s.r.o. dne 4. 3. 2015 správcí daně mimo jiné sdělil, že sídlo žalobce je nyní na adrese Čs. Armády 1979, Kladno. Správce daně zjistil, že změna sídla (dne 3. 3. 2015) byla provedena poté, co správce daně neformálně emailem ze dne 19. 2. 2015 zástupci žalobce oznámil, že u žalobce bude zahájena daňové kontrola za zdaňovací období roku 2013. Správce daně provedl dne 31. 3. 2015 místní šetření v kanceláři žalobce v Prosiměřicích 223, původním sídle žalobce (protokol č. 1516314/15/3020-60563) za účelem ověření skutečného sídla žalobce. Místní šetření bylo provedeno za přítomnosti jednatelky žalobce a bez přítomnosti zástupce žalobce společnosti HELLAND, s.r.o., z prostor žalobce (truhlářská dílna s pracovníky a materiálem) byla pořízena fotodokumentace. Správce daně se v průběhu místního šetření jednatelky žalobce dotázal, zda má žalobce provozovnu, případně výrobní zázemí, a na jaké adrese. Jednatelka žalobce odpověděla, že má v nájmu pouze jednu provozovnu na adrese Prosiměřice 223. Na dotaz správce daně, odkud je firma řízena, jednatelka odpověděla, že z Kladna, kde je sídlo firmy. Dále byla dotazována na obor činnosti žalobce (výroba truhlářských výrobků), kde k činnosti dochází (v Prosiměřicích 223) a kde je vedeno účetnictví (tu jednatelka odkázala na společnost HELLAND, s.r.o.). K dotazu, kde dochází k vystavování dokladů, jednatelka uvedla, že v novém sídle v Kladně, kde mají k dispozici jednu kancelář. K dotazu správce daně, jakou činnost v novém sídle žalobce uskutečňuje, jednatelka uvedla, že řízení společnosti a vedení účetnictví.

Z listin zaslaných zdejšímu soudu dále nevyplývalo, že by o konání místního šetření správce daně dopředu vyrozuměl zástupce žalobce. O konání místního šetření

se zástupce žalobce dozvěděl dne 3. 4. 2015, kdy mu správce daně zaslal protokol o místním šetření. Mezi žalobcem a žalovaným dále není sporu o tom, že správce daně provedl místní šetření po předešlé telefonické domluvě s jednatelekou žalobce. Žalovaný dále soudu zaslal kopii rozhodnutí o změně místní příslušnosti žalobce, a to k Finančnímu úřadu pro Středočeský kraj (rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 3. 2015, č.j. 1034676/15/3020-00510-704422).

Podle § 27 odst. 1 daňového řádu si osoba zúčastněná na správě daní může zvolit zmocněnce, s výjimkou případů, kdy má při správě daní něco osobně vykonat.

Podle § 25 odst. 2 daňového řádu zastupování zástupcem nevylučuje, aby správce daně v případech, kdy je osobní účast zastoupeného nezbytná, jednal se zastoupeným přímo, nebo aby ho vyzval k vykonání některých úkonů. Zastoupený je povinen výzvě správce daně vyhovět. O tomto jednání nebo výzvě správce daně bezodkladně vyrozumí zástupce.

Podle § 80 odst. 1 daňového řádu může správce daně provádět místní šetření. V rámci tohoto postupu správce daně zejména vyhledává důkazní prostředky a provádí ohledání u daňových subjektů a dalších osob zúčastněných na správě daní, jakož i na místě, kde je to vzhledem k účelu místního šetření nejvhodnější.

Podle § 82 odst. 1 daňového řádu daňový subjekt a další přítomné osoby jsou povinny poskytnout úřední osobě, která provádí místní šetření, všechny přiměřené prostředky a potřebnou součinnost k účinnému provedení místního šetření.

Při posouzení otázky, zda žaloba na ochranu před nezákonným zásahem byla podána důvodně, vyšel soud z toho, že při posuzování, zda některé z úkonů správce daně nebyly nepřiměřené, je třeba se zabývat zejména tím, zda v posuzované věci existovaly důvody pro provedení takového úkonu a zda provedený úkon k tomuto cíli směřoval. *„Pouze takové úkony daňové kontroly, které zjevně nesměřují k prokázání či vyvrácení důvodných pochybností, úkony zjevně nepřiměřené nebo úkony prováděné za situace, kdy žádné pochybnosti o skutkovém stavu nepanují, lze proto považovat za nezákonný zásah. Tento zásah spočívá v nezákonné administrativní zátěži, již je vystaven daňový subjekt v případě, že jsou prováděny úkony mimo výše popsany zákonný rámec. Daňový subjekt má jistě zásadně toliko právo, nikoli povinnost účastnit se provádění důkazů správcem daně a procesně na ně reagovat. Jistě tohoto svého práva ani nemusí využít. Pokud však chce mít přehled o tom, k jakým zjištěním správce daně dospívá, a tedy na základě toho k jakému výsledku ve smyslu případného zásahu do jeho majetkové sféry v podobě vyměření či doměření daně daňové řízení směřuje, nezbyvá mu, než aby byl procesně aktivní či přinejmenším bdělý ve vztahu ke všem úkonům správce daně, které mohou výsledek řízení ovlivnit. Nezbyvá mu tedy, než aby řízení před správcem daně věnoval patřičnou pozornost a obětoval mu patřičný čas a úsilí sebe či svých zaměstnanců. Tento čas a toto úsilí nejsou zadarmo, a pokud by nemusely být věnovány řízení před správcem daně, mohly by být vynaloženy na jiné účely. Provádění úkonů, jež ve skutečnosti vybočují ze zákonného účelu řízení, typicky provádění zjevně nadbytečných či ve vztahu k rozhodným skutečnostem irelevantních nebo neúčelných důkazů, tak může vést k administrativnímu zatížení daňového subjektu v míře větší, než kterou je povinen*

snášet podle zákona. Jinak řečeno, takové úkoly daňovému subjektu „kradou čas a práci“, které není povinen správci daně věnovat. Právě z tohoto důvodu mohou být zjevně neučelné úkony správce daně nezákonným zásahem ... Oproti tomu může být zdánlivá nepřiměřenost úkonů daňové kontroly zapříčiněna nově zjištěnými skutečnostmi, které je třeba ověřit či doplnit, procesními komplikacemi danými náročností posuzovaného případu a zjišťovaných skutečností, nedisciplinovaností daňového subjektu či svědků a podobně. Je na daňovém subjektu, aby tvrdil, v čem konkrétně nepřiměřenost úkonů správce daně spočívá a jakým způsobem zasahuje či zasáhla do jeho práv.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2014, č.j. 6 Afs 46/2014-39).

Nezákonnost místního šetření měla být podle žalobce způsobena tím, že o jeho konání byla dopředu telefonicky informována jednatelka žalobce, ale nikoli již jeho zmocněnec společnost HELLAND, s.r.o. Soud tento závěr nesdílí, ač zcela dává zapravdu žalobci v tom, že je-li daňový subjekt pro účely správy daní zastoupen zmocněncem, tak správce daně má primárně komunikovat se zmocněncem daňového subjektu.

Právo zvolit si zmocněnce pro jednání se správcem daně je právem daňového subjektu, který tak nemusí jednat se správcem daně přímo sám. Zastoupený daňový subjekt je oprávněn, ale nikoli povinen účastnit se daňového řízení v takové míře, v jaké sám uzná za vhodné. Soud dále zdůrazňuje, že daňový subjekt či statutární orgán nebo člen statutárního orgánu daňového subjektu, který je právnickou osobou, nemá zásadně povinnost dostavit se osobně na předvolání ke správci daně, mimo situace, na niž dopadá § 25 odst. 2 daňového řádu. V této souvislosti Nejvyšší správní soud k situaci, kdy došlo k formalizovanému předvolání zastoupeného daňového subjektu, vyslovil, že nutným případem ve smyslu zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, v němž může správce daně požadovat po daňovém subjektu osobní aktivitu, nemůže nikdy být sama o sobě okolnost, že správce daně chce či považuje za potřebné, vhodné nebo rozumné, aby mu daňový subjekt sdělil nějaké informace, a že – nahlíženo hledisky vhodnosti a hospodárnosti – se takový způsob zjištění rozhodných skutkových otázek jeví být účelný (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2010, č.j. 7 Aps 2/2010 – 51, č. 2086/2010 Sb. NSS). Tento závěr je podle zdejšího soudu aplikovatelný i ve vztahu k § 25 odst. 2 daňového řádu.

V daném případě však telefonická „domluva na místním šetření“ přímo s jednatelekou a nikoli se zmocněncem žalobce nemohla založit žádné účinky, neboť tento úkon nebyl jakkoli formalizován. Jednatelka žalobce ostatně nemusela (ale mohla) se správcem daně na dané „téma“ po telefonu hovořit a mohla jej odkázat na zmocněnce. Z listin soudu doložených nevyplývá, že by osobní účast jednatelky žalobce na místním šetření byla jakkoli správcem daně vynucována, či že by snad jednatelka žalobce byla k místnímu šetření formalizovaným úkonem správce daně předvolána.

Samotná okolnost, že si správce daně (ať už z jakéhokoli důvodu) telefonicky „sjednával“ místní šetření přímo s jednatelekou žalobce, přestože věděl, že žalobce je zastoupen zmocněncem, nemá za následek, že by místní šetření konané dne 31. 3. 2015, jakkoli zasáhlo do práv žalobce a nadto tak intenzivním a

neproporcionálním způsobem, že by jej bylo možné kvalifikovat jako nezákonný zásah. Z obsahu protokolu o místním šetření neplyne nic, co by nasvědčovalo tomu, že provedení místního šetření neprobíhalo způsobem, který je dán mantinely § 80 a násl. daňového řádu. Soud se zároveň ztotožňuje se žalovaným v tom, že místní šetření ve smyslu § 80 a násl. s.ř.s. není úkonem, u něhož by bylo nutné zajistit přítomnost zástupce žalobce, a to bez ohledu na to, zda správce daně před konáním místního šetření neformálně s daňovým subjektem o konání místního šetření komunikoval; ostatně totéž platí, komunikoval-li by správce daně takto neformálně se zástupcem.

Žalobce poukazoval v souvislosti s průběhem místního šetření na to, že se konal výslech jednatelky bez účasti zástupce. Pokud jde o namítaný průběh komunikace správce daně a jednatelkou v průběhu místního šetření, tak není zřejmé, že by se jednalo o svědeckou výpověď. Také není zřejmé, že by se v protokolu č. 1516314/15/3020-60563 zapsané vyjádření jednatelky žalobce k dotazům správce daně v průběhu místního šetření jakkoli negativně a nezákonně materializovalo v dalším postupu správce daně.

Pokud jde o potenciální vliv zjištění z místního šetření na rozhodnutí o změně místní příslušnosti, tak tu se jedná o rozhodnutí podléhající soudnímu přezkumu ve smyslu § 65 a násl. s.ř.s., a tudíž žalobce má plné prostředky k tomu brojít proti tomuto rozhodnutí, kdyby ono mělo být tím materializovaným negativním důsledkem provedeního místního šetření a dotazování se jednatelky žalobce.

Ze shora uvedených důvodů tedy zdejší soud žalobu jako nedůvodnou podle § 87 odst. 3 s.ř.s. zamítl.

V. Náklady řízení

O nákladech účastníků řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 s.ř.s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu ani nenáleží právo na náhradu nákladů, to by náleželo procesně úspěšnému, kterým byl žalovaný. Zdejší soud však neshledal, že by žalovanému vznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, a proto rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž

směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 17. prosince 2015

Za správnost vyhotovení:
Romana Lipovská

David Raus, v.r.
předseda senátu